

HRVATSKA Kriza svjetskoga gospodarstva nije se odrazila na porast hrvatskog BDP-a

Lani rekordna stopa gospodarskog rasta

Porast BDP-a temeljen je na ekspanziji domaće potražnje, osobne potrošnje i investicijskog, rasta, a djelatnosti koje su zabilježile najviše stope rasta su trgovina i građevinarstvo

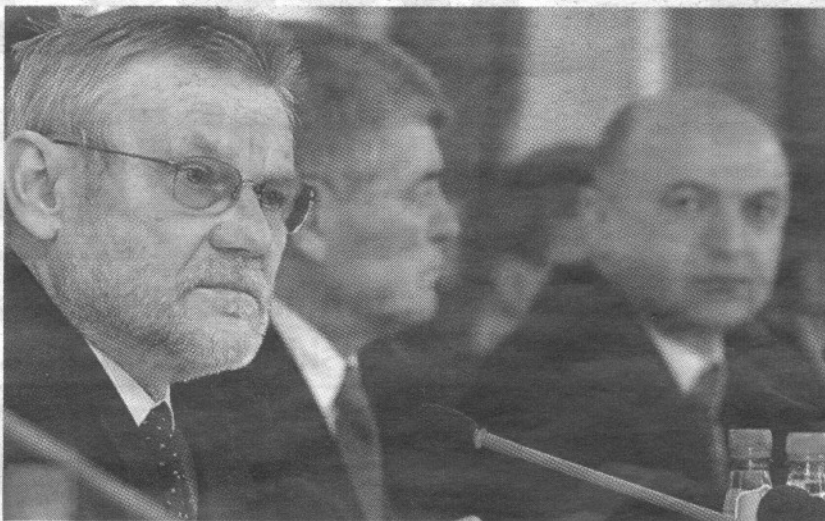
Piše **Davorka Stanešić, Hina**

ZAGREB - Hrvatska je u 2002. ostvarila rekordno visoku stopu gospodarskog rasta u usporedbi s proteklom godinama - bruto domaći proizvod za prošlu godinu realno je veći 5,2 posto u odnosu na 2001.

Takav je porast BDP-a temeljen na ekspanziji domaće potražnje, prije svega osobne potrošnje (s povećanjem za 6,6 posto) i snažnog rasta bruto investicija (za 10,1 posto), a među djelatnostima koje su zabilježile najviše stope rasta bruto dodane vrijednosti su trgovina (12,7 posto) i građevinarstvo (13,9 posto).

Najbolja stopa posljednjih godina

U posljednjem prošlogodišnjem kvartalu ostvaren je visok porast BDP-a od 5,9 posto u odnosu na istom razdoblje godinu prije, pokazuju podaci o procjenama tromjesečnog obračuna BDP-a upravo objavljeni na web stranicama Državnog zavoda za statistiku. To je uz rast u prethodnim tromjesečjima (od 4,3; 4 i 6,5 posto) za cijelu 2002. rezultiralo realnim porastom BDP-a, prema preliminarnim podacima, za 5,2 posto, što je najbolja stopa ostvarena posljednjih godina.

Rekordan i inozemni dug

Hrvatska je prošlu godinu završila i s rekordno visokim inozemnim dugom od 15,2 milijarde američkih dolara, koji je već premašio razinu od 60 posto BDP-a koja se smatra "upozoravajućom". Lani je vanjski dug nominalno povećan četiri milijarde dolara, od čega je gotovo trećina posljedica promjena tečaja eura prema dolaru. Kako stabilnog razvoja nema bez izvoza, bitno je pitanje za hrvatsko gospodarstvo - potreba promjena u modelu rasta koji se u Hrvatskoj pretežno oslanja na impulse s domaćeg tržišta.

U 2001. stopa rasta BDP-a iznosila je 3,8 posto, u godini prije 2,9 posto, dok je 1999. zabilježen pad od 0,9 posto, nakon

usmjerenog 2,5-postotnog povećanja u 1998. Pokazalo se tako da se usporavanje u svjetskom gospodarstvu nije odrazilo na respektabilan porast hrvatskog BDP-a za 2002., ostvaren u situaciji kad su i u (pojedinih) zemljama EU, kao i mnogim tranzicijskim državama, stope rasta (osjetno) manje od prvotno očekivanih.

Dinamično kretanje osobne potrošnje

Treba ipak imati u vidu i neke druge pokazatelje, prije svega one o kretanju inozemnog duga i deficita na tekućem računu platne bilance. Statistički podaci o obračunu BDP-a po kategorijama potrošnje pokazuju da se prošlogodišnji rast BDP-a temeljio prije svega na dinamičnom kretanju osobne potrošnje, koja je u 2002. zabilježila najveći realni porast posljednjih godina, od 6,6 posto, te na investicijama u fiksni kapital koje su realno povećane za 10,1 posto u odnosu na godinu prije, a rastu drugu godinu zaredom.